

هدف کلی: اشنایی با شیوه هدایت انسان توسط خداوند متعال

اهداف جزئی: تبیین نیازهای طبیعی و اساسی انسان
اشنایی با ویژگی های نیازهای اساسی انسان

مجتبی محمودی

دبير دین و زندگی شهرستان ایذه

به کanal ما در تلگرام پیووندید

لینک کanal t.me/mahmoudi_izeh

هدایت الهی

در سر اول

۱- چه چیزی موجب شده است که شاهد ارائه برنامه های متضاد از جانب مکاتب بشری باشیم؟

همه ما، نیازهای کوچک و بزرگی داریم و خوبی خوبی و سعادت خویش را در برآورده شدن آنها جست و جو می کنیم، رضایت از زندگی را وابسته به میزان تأمین این نیازهای می دانیم و همواره به دنبال برنامه ای هستیم که تواند ما را به بهترین شکل، در برآورده ساختن این نیازها بسیاری کند.

۱) (احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه ای که

پاسخگوی نیازهایش باشد و سعادت او را تضمین کند، سبب شده است که در طول تاریخ همواره شاهد ارائه برنامه های متفاوت و گاه متضاد از جانب مکاتب بشری باشیم^۱) این مکتب ها با ادعای

رساندن بشر به سعادت، برنامه های گوناگونی را ارائه داده اند؛ اما ...

آیا انسان می تواند تنها با تکیه بر عقل، برنامه کاملی برای سعادت خود ارائه دهد؟

یک برنامه مناسب برای سعادت انسان باید چه ویژگی هایی داشته باشد؟

آیا برنامه ای که فقط سعادت دنیا انسان را در بر بگیرد، کامل است؟

آیا می توان به مکاتب مختلف اعتماد کرد و زندگی را بر اساس برنامه های آنان بنا نهاد؟

نیازهای برتر

۲) انسان همچون سایر موجودات زنده، یک دسته نیازهای طبیعی و غریزی دارد؛ مانند نیاز به آب، هوا، غذا و مسکن. خداوند پاسخ به این نیازها را در عالم طبیعت آماده کرده و قدرت آگاه شدن از آنها را نیز به انسان داده است؛ برای مثال، در وقت نیاز به آب و غذا احساس تشنگی و گرسنگی می‌کند و سراغ آب و غذا می‌رود. هنگام سرما و گرما، از مصالح موجود در طبیعت بهره می‌برد و برای خود پوشاند و مسکن تهیه می‌کند.

۳- چه زمانی انسان خود را با نیازهای مهم تر رو به رو می‌بیند؟ توضیح دهید

اما نیازهای انسان منحصر به نیازهای طبیعی و غریزی او نمی‌شود^۳ (رمانی که انسان، از سطح زندگی روزمره فراتر رود و در افق بالاتری پیندیشد، خود را با نیازهای مهم‌تری نیز روبه‌رو می‌بیند؛ نیازهایی که برآمده از سرمایه‌های ویژه‌ای است که خداوند به او عطا کرده است.^۱ پاسخ صحیح به این نیازهای اساسی است که سعادت انسان را تضمین می‌کند.)^۳

این نیازها به تدریج به دل مشغولی، دغدغه و بالاخره به سؤال‌هایی تبدیل می‌شوند که انسان تا پاسخ آنها را نیابد، آرام نمی‌گیرد. برخی از این نیازها عبارت‌اند از :

۴- نیاز برتر، شناخت هدف زندگی را توضیح دهید؟
۱- شناخت هدف زندگی : (انسان می‌خواهد بداند «برای چه زندگی می‌کند؟» و کدام هدف است که می‌تواند با اطمینان خاطر زندگی اش را صرف آن نماید؟ او می‌داند که اگر هدف حقیقی خود را شناسد، یا در شناخت آن دچار خطأ شود، عمر خود را از دست داده است و چنین کسی در حقیقت،

«سرمایه وجودی خود» را از پین برده است.^۴ قرآن کریم می‌فرماید :

پیام : ازدست دادن عمر ، خسran حقيقى

إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ حَسِرُوا أَنفُسَهُمْ

در حقیقت، زبانکاران کسانی‌اند که خودشان را دچار زیان کرده‌اند.

به همین خاطر، امام سجاد علیه السلام پیوسته این دعا را می‌خواند که :

«خدایا، ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای»^۵

۲- درک آینده خویش : (انسان با این سؤال مهم و اساسی نیز روبه‌روست که :

«آینده او چگونه است؟»؛ «آیا زندگی او با مرگ تمام می‌شود، یا دفتر حیات او به شکل دیگری گشوده می‌گردد؟؛ «اگر حیات، به شکل دیگری ادامه می‌یابد و انسان زندگی ابدی را پس از مرگ آغاز خواهد کرد، نحوه زندگی او پس از مرگ چگونه است؟»؛ «زاد و توشه سفر به جهان دیگر چیست؟»

۱- با این سرمایه‌ها در درس دوم کتاب دین و زندگی پایه دهم با عنوان «پر پرواز» آشنا شده‌اید.

۲- سوره سوری، آیه ۴۵.

۳- و استفرغ ایامی فی ما حلقتنی لم، دعای مکارم الاخلاق.

۵- در نیاز برتر، درک آینده خویش، انسان با کدام سوالات اساسی و مهم رو به رو است؟

۵

و «خوبشختی وی در آن سرا در گرو انجام چه کارهایی است؟») این ابیات با نیاز برتر، درک آینده خویش، در ارتباط است

دغدغه انسان خردمند روزها فکر من این است و همه شب سخنم گفت انسان از خود شناخت هدف زندگی از کجا آمده ام آدمخ بمر چه بود به کجا می روم آخر نمایی وطنم درک آینده خویش

نکته

۳- کشف راه درست زندگی : راه زندگی، یا «چگونه زیستن» که ارتباط دقیقی با دو نیاز قبلی دارد، دغدغه دیگر انسان‌های فکور و خردمند است. (این دغدغه از آن جهت جدی است که انسان فقط یک بار به دنیا می‌آید و یک بار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند. بنابراین، در این فرصت تکرار نشدنی، باید از بین همه راه‌هایی که پیش روی اوست، راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد تا بتواند با بهره‌مندی از سرمایه‌های خدادادی به هدف خلقت برسد. بنابراین، یکی از سوالات اساسی انسان این است که راه درست زندگی کدام است؟ و چگونه می‌توان به آن دست یافت؟)

تدبیر در قرآن

در آیات سوره عصر تدبیر کنید و با کمک دوستان خود، به سوالات پاسخ دهید :

۱- خداوند در این سوره به چه چیزی سوگند خورده است؟ چرا؟ به عصر، معنی زمان و تاریخ بشر است

۲- چه خسارتی انسان را تهدید می‌کند؟ از دست رفتن سرمایه وجودی انسان که همان عمرش است کسانی که ایمان بیاورند، عمل صالح انجام دهند، خودشان

۳- چه کسانی دچار خسaran نمی‌شوند؟ حق را، رعایت می‌کنند و به سوی حق دعوت بکنند و همچنین خودشان صبور هستند و دیگران را نیز به صبر دعوت می‌کنند

۴- سوال‌هایی از قبیل چیستی «هدف انسان»، «آینده او» و «راه درست زندگی»، دغدغه انسان‌های

جست‌وجوگری است که برای خود و فرصت زندگی‌ای که در اختیارشان قرار گرفته، ارزش قائل‌اند و نمی‌خواهند این موهبت یگانه و تکرار ناپذیر را هدر دهند. این یک دغدغه و دل مشغولی مقدس است؛

۵- (زیرا نشان‌دهنده بیداری و هوشیاری انسان و توجه وی به ارزش زندگی و آگاهی از زیانی است که یک

زندگی بی هدف را تهدید می‌کند) ۶- چرا پریش از هدف انسان، آینده او و کشف را درست زندگی یک دغدغه و دل مشغولی مقدس است؟

غفلت و بی توجهی به این سوال‌ها، اثار و عواقب زیان‌باری دارد که روزی گریبان انسان را خواهد گرفت، روزی که دیگر کاری از او ساخته نیست و زمان جبران سپری شده است.

کاروان رفت و تور خواب و بیابان در پیش کی روی، ره زکه پرسی، چه کنی، چون باشی؟

۷- حافظ.

- دیوان شمس، مولوی.

۲- چرا پاسخ هایی که به نیازهای برتر می دهیم باید کاملا درست و قابل اعتماد باشند؟

مکاتب فکری مختلف از ابتدای تاریخ تا کنون، به این سؤال‌ها پاسخ‌هایی داده‌اند و امروزه نیز بیش از گذشته بازار این پاسخ‌های داغ است، به همین جهت هم، سرگردانی انسان امروز از گذشته پیشتر شده است.^۱
پاسخ به سؤالهای اساسی باید حداقل دو ویژگی داشته باشد:

الف) کاملاً درست و قابل اعتماد باشد: ^۲ زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است، در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست، به خصوص که راههای پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون ^۳ اند)

ب) همه جانبه باشد؛ به طوری که به نیازهای مختلف انسان به صورت هماهنگ پاسخ دهد: ^۴ زیرا ابعاد جسمی و روحی، فردی و اجتماعی و دنیوی و اخروی وی، پیوند و ارتباط کامل و تنگانگی با هم دارند و نمی‌توان برای هر بُعدی جداگانه برنامه‌ریزی کرد ^۵ و نیازهای برتر انسان بددهد؟

با توجه به این دو ویژگی کسی می‌تواند پاسخ صحیح این سؤال‌ها را بددهد که:

۴- آگاهی کاملی از خلقت انسان، جایگاه او در نظام هستی، ابعاد دقیق و ظرفی روحی و جسمی و

نیز فردی و اجتماعی او داشته باشد.

۵- همچنین بداند که انسان‌ها، پس از مرگ، چه سرنوشتی دارند و دقیقاً چه عاقبتی در انتظار آنهاست.

فعالیت کلاسی

الف- خیر، زیرا انسان آگاهی کاملی نسبت به همه موضوعات ندارد و نمی‌تواند تمام نیازهای دنیوی و اخروی با توجه به توضیحات، بررسی کنید که خود را بشناسد و همچنین عمر انسان نیز محدود می‌باشد

الف) آیا عقل انسان به تنها ی می‌تواند به این سؤال‌های اساسی پاسخ کامل و جامع دهد؟ چرا؟

ب) آیا انسان به تنها ی می‌تواند مسیر سعادت را طراحی کند؟ چرا؟ خیر
از آنجا که طراحی مسیر سعادت انسان بستگی به پاسخ کامل و جامع به سؤالات و نیازهای بینیادین دارد و انسان نمی‌تواند به تنها ی به آنها پاسخ دهد، نمی‌تواند به تنها ی مسیر سعادت خویش را طراحی نماید

فیلم: توانایی‌های عقل من تاچ‌اندازه است؟

شیوه هدایت خداوند

نکته حقیقت این است که انسان به تنها ی قادر به پاسخگویی به نیازهای برتر خود نیست؛ اکنون این

سؤال مطرح می‌شود که آیا خداوندی که در دستگاه عظیم خلقت به نیازهای طبیعی و غریزی انسان پاسخ داده، انسان را در وادی نیازهای برتر و متعالی سرگردان رها کرده است؟ یا اورا در این زمینه نیز راهنمایی و هدایت نموده است؟

۵- اینکه می‌گوییم هدایت یک اصل عام و همگانی در نظام خلقت است به چه معناست؟

۵ (خدای جهان، آفریدگاری حکیم است؛ نه تنها انسان، بلکه هیچ مخلوقی را بدون هدایت رها نکرده

۱- برای آشنایی با برخی مکتب‌ها که براساس داشت بشری به این سؤالات پاسخ داده‌اند و تابیغ ناگواری در زندگی انسان‌ها داشته‌اند، به سایت گروه قرآن و معارف بخش «دانش تکمیلی» بهادرس.ir مراجعه کنید.

توجه: مطالب بخش «دانش تکمیلی» صرفاً جهت توسعه اطلاعات داشن آموزان علاقه‌مند بوده و در آزمون‌های سراسری سؤالی از آن طراحی نخواهد شد.

توانایی تعقل و تفکر
قدرت اختیار و انتخاب

2- انسان با کمک کدام یک از سرمایه های خود درباره هر کاری تفکر می کند و آنرا انجام میدهد؟

است. او هر مخلوقی را برای هدفی معین خلق می کند و برای رسیدن به آن هدف، او را هدایت و راهنمایی می فرماید. پس هدایت، یک اصل عام و همگانی در نظام خلقت است)

5

خداوند خالق تمام مخلوقات است و انها را به سوی هدفی معین هدایت می کند، این ایه بیانگر هدایت عام و همگانی خداوند متعال است

پیام آیه

پروردگار ما همان کسی است که آفرینش هر چیزی را به او بخشیده، سپس [او را] هدایت کرده است.

قالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى

كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ

ثُمَّ هَدَىٰ^۱

1) خداوند همه مخلوقات را هدایت می کند، اما شیوه هدایت مخلوقات با یکدیگر متفاوت است.

خداوند هر دسته از مخلوقات را، مناسب با ویژگی هایی که در وجودشان قرار داده هدایت می کند) ۱

انسان نیز که سرمایه های ویژه خود را دارد، شیوه هدایت مخصوص خود را دارد.

یکی از این سرمایه ها، توانایی تعقل و تفکر و سرمایه دیگر قدرت اختیار و انتخاب است؛ انسان، ابتدا

درباره هر کاری تفکر می کند، اگر تشخیص داد آن کار مفید است و او را به هدفش می رساند، آن را انتخاب

3- هدایت انسان توسط خداوند چگونه صورت می گیرد؟

هدایت خداوند نیز از مسیر این دو ویژگی می گذرد؛ یعنی (خداوند برنامه هدایت انسان را از طریق

پیامبران می فرستد؛ این برنامه که در برگیرنده پاسخ به سوالات بیناییان است، توسط رسولان به مردم ابلاغ می شود تا انسان با تفکر در این برنامه و بردن به ویژگی ها و امتیازات آن با اختیار خود، این

برنامه را انتخاب کند و در زندگی به کار بندد و به هدفی که خداوند در خلقت او قرار داده است برسد) ۳

4) انسان با عقل خود در پیام الهی تفکر می کند و با کسب معرفت و تشخیص بایدها و نبایدها، راه

صحیح زندگی را می یابد و پیش می رود) ۴

امام کاظم علیه السلام به شاگرد برجسته خود، هشام بن حکم فرمود:

الف

{ «ای هشام، خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آنکه بندگان در پیام الهی تعقل کنند.

5

ب کسانی این پیام را بهتر می پذیرند که از معرفت برتری پرخوردار باشند و آنان که در تعقل و تفکر برترند، ج

5) { نسبت به فرمان های الهی داناترند و آن کس که عقلش کامل تر است، رتبه اش در دنیا و آخرت بالاتر است». ۵

6) (بنابراین با کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی می توان به پاسخ سوال های اساسی دست یافت.) البته

7) (انسان به علت دارا بودن اختیار می تواند راه های دیگری را نیز برگزیند. اما چنان که گفته شد، چون هر

6- چگونه می توان به پاسخ سوال های اساسی دست یافت؟

۱- سوره طه، آیه ۵۰. ۵۰- چگونه انسان زیان می کند و با دست خالی به سرای اخرت می رود؟

۲- به طور مثال، زنبور عسل که ساختمان بدنی و بزه ای دارد و برای تولید عسل باید مکان مخصوصی نهیه کند، خداوند او را هدایت می کند تا آن کندوی مخصوص را بازارد (سوره نحل، آیه ۶۸).

۵- طبق سخن امام کاظم (ع) به هشام بن حکم به سوالات زیر پاسخ دهد

الف- خداوند رسولانش را برای چه به سوی بندگانش فرستاد؟

ب- چه کسانی بهترین پیام الهی را می پذیرند؟

ج- چه کسانی نسبت به فرمان های الهی داناترند؟

د- چه کسی رتبه اش در دنیا و آخرت بالاتر است؟

برنامه دیگری غیر از برنامه خداوند نمی‌تواند پاسخ درستی به آن نیازها بدهد، انسان زیان خواهد کرد و با دست خالی به دیار آخرت خواهد شتافت و در آنجا زیان خود را مشاهده خواهد کرد.)

تمکیل کنید

اگر خداوند به سوال‌های اساسی انسان پاسخ ندهد و اورا رها کند، انسان در قیامت می‌تواند بگوید: از آنجایی که تو (خداوند) خود ما را رها کردی و برای ما راهنمایی نفرستادی که به سوالاتیان پاسخ دهد، به این خاطر گمراحت شدیم، اگر یک پیامبر می‌فرستادی از او اطاعت می‌کردیم خداوند، در قرآن کریم درباره تمام و کامل شدن حجت الهی با فرستادن انبیا فرموده است:

رُسْلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ لِلّهٗ يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللّهِ حُجَّةً بَعْدَ الرُّسُلِ ۝ ...

رسولانی [را فرستاد که] بشارت دهنده و بیم دهنده باشند، تا بعد از آمدن پیامبران، برای مردم در مقابل خداوند، دستاویز و دلیلی نباشد .... خداوند با فرستادن پیامبران اعتراض و بهانه گیری را بسته است و حجت را بردگان تمام کرده است.

پاسخ سوالات شما*

شاید این سوال پیش بیاید که: انسان امروزی چقدر به دین و پیام آسمانی نیازمند است؟ به عبارت دیگر: آیا آن نیازهایی که انسان‌های گذشته را به سوی خدا و دین الهی می‌کشاند، همچنان پایرجاست؟

با نگاهی به سرنوشت انسان معاصر و شرایط کنونی او درمی‌باییم که نه تنها آن نیازهای بنیادین قوی‌تر و جدی‌تر از گذشته پایرجاست، بلکه اگر انسان امروز به خدا و پیام الهی روی نیاورد، سرنوشت خطرناکی در انتظار اوست.

در قرن‌های هفدهم، هجدهم و نوزدهم که علوم تجربی در غرب پیشرفت کرد، چنین تصور می‌شد که می‌توان با کمک این علوم به نیازهای برتر انسان پاسخ گفت. اما هر قدر که علم پیش می‌رفت، انسان احساس می‌کرد که نیازهای بنیادینش همچنان بی‌پاسخ مانده است. انسان امروزی می‌بیند که آرامش درونی اش کاهش یافته، هدف متعالی زندگی وی گم شده، ظلم و بی‌عدالتی گسترش یافته، دانش و تکنولوژی در خدمت اهداف ضد انسانی صاحبان زر و زور قرار گرفته، جهان به دو قطب محروم (با جمعیتی بسیار زیاد) و ثروتمند (با جمعیتی اندک) تقسیم شده است، سلاح‌های مخرب با قدرت

۱- سوره نساء، آیه ۱۶۵.

۲- این قسمت صرفاً جهت توسعة اطلاعات داش آموز است و در امتحانات پایانی و آزمون‌های ورودی دانشگاه سؤالی از آن طرح نمی‌شود.

تخربی فوق العاده جان انسان های مظلوم و بی دفاع را به راحتی می گیرد، انواع مواد مخدر در شکل های مختلف در دسترس افراد قرار گرفته، فسادهای گوناگون اخلاقی رواج یافته و استفاده ابزاری از زن، ارزش انسانی زنان را تنزل داده است.

اگر از ظاهر تزیین شده زندگی انسان امروز عبور کنیم و به واقعیت درونی آن برسیم، رنج بزرگ اورا مشاهده می کنیم. انسان امروزی دریافته است که علم با همه فایده ها و خوبی هایش، به تنها نمی تواند اورا از بحران های بزرگ رهایی بخشد و به نیازهای اساسی اش پاسخی مناسب دهد. همین امر، انسان را برانگیخته است تا بار دیگر به خدا و دین روی آورد و رهایی از سرگردانی را در بازگشت به دین جست وجو کند. در نتیجه، انسان امروزی بیش از گذشته به پیام الهی احساس نیاز می کند.

خوب است بدانیم که اکنون ترجمه قرآن کریم به زبان انگلیسی از پر طرفدارترین کتاب هاست و شمار کسانی که در اروپا به دین اسلام می گردوند، بیش از سایر ادیان است.^۱

خیر، انسان عاقل نمی تواند چنین نگرشی داشته باشد
چون پاسخ گویی مناسب به نیازهای برتر (بنیادین) سعادت
و خوشیختی او را بی دنبیل دارد. بی توجهی به آنها
شقاؤت و بدختی ابدی را نصیب انسان خواهد کرد

اندیشه و تحقیق

۱- آیا انسان می تواند پاسخ دادن به نیازهای برتر را نادیده بگیرد و براساس ضرب المثل «هرچه بیش آید، خوش آید» رفتار کند؟ چرا؟

۲- آیا می توانیم پاسخ به نیازهای برتر را به احساسات شخصی و سلیقه فردی واگذار کنیم؟
خیر، غیر انسان کوتاه است و این عمر فقط یک بار در اختیار او گذاشته می شود و اگر آن را صرف اندیشه های شخصی کند و راه تعزیه و آزمون را در بیش گیرد

عمرش بیوهوده تلف خواهد شد و در پایان، چیزی جز حسرت و پیشمانی در بی نخواهد داشت
۳- قرآن کریم خطاب به پیامبر اکرم ﷺ می فرماید: «همانا ما این کتاب را به حق برای مردم بر تو نازل کردیم. پس هر که هدایت یافت، خودش سود کرده و هر که گمراه شد، تنها به زیان خود عمل کرده است و تو وکیل و مدافعانها نیستی».^۲

این آیه به کدامیک از مفاهیم درس اشاره دارد؟ جواب پایین صفحه

۴- شعر زیر با کدام یک از نیازهای برتر انسان مرتبط است؟ چرا؟

مرد خرومند هنر پیشه^۳ را
عمر دو بایست در این روزگار
تا بر یکی تجربه آموختن
با دکری تجربه بردن بر کار^۴

کشف راه درست زندگی، چرا که شاعر معتقد است انسان باید دو عمر داشته باشد، دو عمر اول راههای مختلف را تجربه کند و راه درست را انتخاب کند و در عمر دوم به کار بینند. اما حال که این امکان وجود ندارد باید با انتخاب برنامه درست از منبعی مطمئن به گونه ای زندگی کند که در پایان عمر آزو نکند که کاش عمری دوباره می داشت تا از تو انتخاب مسیر می کرد و خطاهایش را جبران می نمود ۱- www.yjc.ir/fa/news/4405531

۲- سوره زمر، آیه ۳

۳- هنریشه: کارдан و با فرنگ. ۴- این آیه هم به این مساله می پردازد که خدا برنامه هدایت انسان را توسط پیامبر ارسال می کند تا انسان با تفکر در این برنامه و با اختیار خود آن را انتخاب کند. و هم به این نکته توجه می دهد که انسانی که برنامه ای غیر از برنامه خدا را بر می گزیند، ضرر می کند و قران وی را ناسیپ می خواند، طبق آیه ۳ سوره انسان خداوند انسان ها را هدایت می کند، این با خود

اوست که راه را برگزیند و شکرگذار باشد یا خیر

مجتبی محمودی، دبیر دین و زندگی شهرستان ایذه t.me/mahmoudi_izeh

تعیین کنید کدام یک از عبارات زیر صحیح و کدام یک غلط است؟

- ۱- انسان همچون سایر موجودات زنده، یک دسته نیازهای طبیعی و غریزی دارد **صحیح**
- ۲- نیازهای انسان منحصر به نیازهای طبیعی و غریزی او می شود **غلط**
- ۳- انسان به تنها ی قابل برخوبی به نیازهای برتر خود نیست **صحیح**
- ۴- هدایت، یک اصل عام و همگانی در نظام خلقت نیست **غلط**
- ۵- خداوند هر دسته از مخلوقات را، متناسب با ویژگی هایی که در وجودشان قرار داده هدایت می کند **صحیح**
- ۶- خداوند برنامه هدایت انسان را از طریق امامان می فرستد **غلط**
- ۷- با کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی میتوان به پاسخ سوال های اساسی دست یافت **صحیح**

جاهای خالی را با استفاده از کلمات مناسب کامل کنید

- ۱- پاسخ صحیح به نیازهای ..... است که سعادت انسان را تضمین می کند **اساسی**
- ۲- انسان با ..... خود در پیام الهی تفکر میکند و با..... و تشخیص باید ها و نباید ها، راه صحیح زندگی را می یابد **عقل - کسب معرفت**
- ۳- ای هشام، خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آنکه بندگان در ..... تعلق کنند **پیام الهی**
- ۴- آن کس که عقلش کامل تر است، رتبه اش در ..... بالاتر است **دنيا و آخرت**
- ۵- انسان که سرمایه های ویژه خود را دارد، شیوه ..... خود را داراست **هدایت مخصوص**
- ۶- خداوند هر دسته از مخلوقات را، متناسب با ویژگی هایی که در ..... قرار داده هدایت می کند **وجودشان**
- ۷- پاسخ به سوال های اساسی باید کاملا درست و ..... باشند **قابل اعتماد**

مجتبی محمودی، دبیر دین و زندگی شهرستان ایذه
لینک کانال تلگرام: t.me/mahmoudi_izeh

مای درس
گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir